

II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/1192 НА КОМИСИЯТА

от 11 юли 2018 година

относно задействането на засилено наблюдение за Гърция

(нотифицирано под номер C(2018) 4495)

(само текстът на гръцки език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност ⁽¹⁾, и по-специално член 2, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) От 2010 г. Гърция получава финансова помощ от държавите членки от еврозоната. По-конкретно, в подкрепа на първата програма за макроикономически корекции, между май 2010 г. и декември 2011 г. Гърция получи 52 900 милиона евро двустранни заеми от държавите членки от еврозоната, чиято парична единица е еврото, събрани на едно място от Комисията в рамките на Механизма за отпускане на заеми на Гърция; в подкрепа на втората програма за макроикономически корекции Гърция получи между март 2012 г. и февруари 2015 г. допълнителни заеми, отпуснати от Европейския инструмент за финансова стабилност, на стойност 130 900 милиона евро ⁽²⁾; и между август 2015 г. и юни 2018 г. Гърция получи допълнително 59 900 милиона евро ⁽³⁾ под формата на заеми от Европейския механизъм за стабилност. Като цяло непогасените задължения на Гърция към държавите членки от еврозоната, Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност възлизат на общо 243 700 милиона евро. Освен това, в подкрепа на първата и втората програма за икономически корекции, Гърция получи финансова помощ и от Международния валутен фонд, която възлиза на 32 100 милиона евро.
- (2) Срокът на финансовата помощ по линия на Европейския механизъм за стабилност ще изтече на 20 август 2018 г.
- (3) Условията на политиката във връзка с финансовата помощ по линия на Европейския механизъм за стабилност бяха определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/544 на Съвета ⁽⁴⁾, което впоследствие бе изменено с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1226 на Съвета ⁽⁵⁾. Условията на политиката бяха описани по-подробно в Меморандум за разбирателство на Европейския механизъм за стабилност относно специфичните икономически условия и условия на политиката („Меморандумът за разбирателство“), подписан от Комисията от името на Европейския механизъм за стабилност и от Гърция на 19 август 2015 г., и в последващите четири негови изменения.
- (4) В рамките на финансовата помощ по линия на Европейския механизъм за стабилност Гърция проведе голям брой реформи в широк кръг от области на политиката, а именно: i) фискалната устойчивост; ii) финансовата стабилност;

⁽¹⁾ ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1.

⁽²⁾ След приспадане на облигациите на Европейския инструмент за финансова стабилност (EFSF) на стойност 10 900 милиона евро, прехвърлени на гръцкия инструмент за финансова стабилност през март 2012 г. и върнати през февруари 2015 г.

⁽³⁾ След приспадане на заеми в размер на 2 000 милиона евро за рекапитализация на банките, които бяха погасени през февруари 2017 г.

⁽⁴⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2016/544 на Съвета от 19 август 2015 г. за одобряване на програмата за макроикономически корекции на Гърция (2015/1411) (ОВ L 91, 7.4.2016 г., стр. 27).

⁽⁵⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1226 на Съвета от 30 юни 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2016/544 за одобряване на програмата за макроикономически корекции на Гърция (2015/1411) (ОВ L 174, 7.7.2017 г., стр. 22).

- iii) структурните реформи за повишаване на конкурентоспособността и растежа; и iv) публичната администрация. Като допълват значителния брой дейности, осъществявани по линия на програмата, съществените институционални и структурни реформи следва да продължат в средносрочен план, за да се гарантират приключването им и пълната им ефективност.
- (5) В резултат на предприетите от гръцкото правителство действия фискалните дисбаланси и дисбалансите по отношение на външните потоци са в голяма степен коригирани. Салдото по консолидирания държавен бюджет бе положително през 2016 г. и 2017 г. и Гърция е на път да постигне целта за първичния излишък от 3,5 % от брутния вътрешен продукт през 2018 г., както и в средносрочен план. Външното нетно кредитиране стана положително през 2015 г. и отбелязва само малки дефицити след това. Икономиката започна да се възстановява, като нейният ръст бе 1,4 % през 2017 г., а безработицата намалява. Гърция подобри класирането си по структурните компоненти на основните сравнителни показатели за резултатите на отделните държави.
- (6) При все това обаче, независимо от реформите, Гърция продължава да е засегната от значителни наследени дисбаланси и слабости. По-конкретно, както е посочено и в доклада на Комисията за механизми за предупреждение от 2018 г. (изготвен в съответствие с членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾), Гърция е изправена пред следните трудности. След като достигна най-високата си до момента стойност от 180,8 % от брутния вътрешен продукт в края на 2016 г., публичният дълг остана на равнище 178,6 % от брутния вътрешен продукт в края на 2017 г. — най-високото равнище в Съюза. Нетната международна инвестиционна позиция от близо – 140 % от брутния вътрешен продукт през 2016 г. също остава много висока. Освен това, въпреки че текущата сметка е почти балансирана, тя все още не е достатъчна за подпомагане на намаляването на голямата нетна международна инвестиционна позиция до разумни равнища със задоволителни темпове. Макар че безработицата намалява от най-високата си стойност от 27,9 % през 2013 г., тя все още беше 20,1 % през март 2018 г. Дълготрайната безработица (15,3 % в края на 2017 г.) и младежката безработица (43,8 % през март 2018 г.) също остават много високи. Бизнес средата продължава да се нуждае от значително допълнително подобрене, тъй като Гърция продължава силно да изостава от най-добрите постижения в няколко области на структурните компоненти на основните сравнителни показатели за икономическите резултати (напр. изпълнението на договори, регистрирането на собственост, несъстоятелността и т.н.).
- (7) Въпреки че банковият сектор остава достатъчно капитализиран, той продължава да е изправен пред предизвикателства, свързани с ниска рентабилност и с големи обеми необслужвани експозиции. Продължават да съществуват силни връзки с държавата. В края на март 2018 г. размерът на необслужваните експозиции все още беше много висок — 92,4 милиарда евро, или 48,5 % от общия размер на балансовите експозиции. Гърция прие важно законодателство във връзка с финансовата помощ по Европейския механизъм за стабилност, за да улесни изчистването на счетоводните баланси на банките — но ще са необходими постоянни усилия за приважване на процента на необслужваните експозиции до устойчиви равнища — и за да даде възможност на финансовите институции да изпълняват по всяко време посредническата си функция и функцията си, свързана с управлението на риска. Освен това съществува пътна карта за намаляване на контрола върху капитала, чиято цел е да се възстанови доверието на вложителите. Въпреки че определени видове контрол върху капитала бяха отслабени, следва да бъдат предприети допълнителни действия въз основа на договорени показатели.
- (8) След като нямаше право да взема заеми на финансовите пазари от 2010 г., Гърция започна да си възвръща достъпа до пазара чрез емитирането на държавни облигации от юли 2017 г. На фона на случаи на нестабилност на финансовите пазари обаче доходността на гръцките облигации остава висока в сравнение с други държави членки от еврозоната, а условията за отпускане на заеми на Гърция остават нестабилни на фона на външните икономически рискове. Поради това се необходими допълнителни усилия, за да се осигури за държавата постоянен и стабилен достъп до пазара.
- (9) Като се има предвид изложеното по-горе, Комисията заключава, че Гърция продължава да е изправена пред рискове за финансовата си стабилност, които рискове, ако се реализират, могат да доведат до отрицателни последици за други държави членки от еврозоната. Възникването на такива отрицателни последици може да стане косвено — чрез повлияване на доверието на инвеститорите, а по този начин и на разходите за рефинансиране на банките и на държавния дълг в други държави членки от еврозоната.
- (10) На 22 юни 2018 г. Еврогрупата постигна договореност на политическо равнище да бъдат въведени допълнителни мерки за гарантиране на устойчивостта на дълга. Гърция има голям консолидиран държавен дълг, който възлизаше на 178,6 % от брутния вътрешен продукт в края на 2017 г. Гърция вече получи щедра финансова подкрепа от европейските партньори при изгодни условия, а специфични мерки за осигуряване на по-голяма устойчивост на дълга бяха приети през 2012 г. и отново през 2017 г. по линия на Европейския механизъм за стабилност. При анализа на устойчивостта на дълга от юни 2018 г., изготвен от Комисията в координация с Европейската централна банка и в сътрудничество с Европейския механизъм за стабилност, бе установено, че ако не бъдат предприети по-нататъшни мерки, съществуват значителни рискове за устойчивостта на дълга, тъй като брутните нужди от финансиране на Гърция се очакваха да нараснат над 20 % от брутния вътрешен продукт в дългосрочен план — праг, определен от Еврогрупата като критерий, спрямо който да се оценяват рисковете за устойчивостта на дълга. Мерките, договорени от Еврогрупата на 22 юни 2018 г. на тази база, включват удължаване на

(1) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

среднопретеглените срокове с още 10 години, отсрочване на плащането на лихви и на амортизацията с още 10 години, както и прилагане на други мерки по отношение на дълга. В съчетание с отпускането на 15 000 милиона евро, чрез което се очаква резервът от налични средства да покрие нуждите от финансиране на държавния дълг за около 22 месеца след края на програмата, се очаква тези мерки, при използването на базовите предположения на Комисията, да бъдат достатъчни за осигуряване на устойчивостта на дълга и за гарантиране, че брунтните нужди от финансиране ще останат под 20 % от брунтния вътрешен продукт до 2060 г. При неблагоприятен сценарий средносрочните мерки, договорени от Еврогрупата, известно време ще влияят положително на устойчивостта на дълга и ще гарантират, че процентите на брунтните нужди от финансиране ще останат под договорените прагове до 2036 г. Еврогрупата постигна съгласие да провери в края на гратисния период на Европейския инструмент за финансова стабилност през 2032 г. дали са необходими допълнителни мерки във връзка с дълга, за да се гарантира постигането на договорените цели за брунтните нужди от финансиране, при условие че е спазена фискалната рамка на Европейския съюз, както и да предприеме подходящи действия, ако е необходимо.

- (11) Независимо от това в средносрочен план Гърция трябва да продължи да приема мерки, целящи премахване на източниците или потенциалните източници на трудности, и да провежда структурни реформи в подкрепа на стабилно и устойчиво икономическо възстановяване с оглед на наследените последици от няколко фактора. Тези фактори включват тежкия и продължителен спад по време на кризата; размера на дълга на Гърция; уязвимите места на финансовия ѝ сектор; продължаващите относително здрави взаимовръзки между финансовия сектор и публичните финанси на Гърция, включително чрез държавна собственост; риска от разпространение на сериозни напрежения в някой от тези сектори в други държави членки, както и експозицията на държавите членки от еврозоната към гръцкия държавен дълг.
- (12) За тази цел Гърция поема ангажимент в рамките на Еврогрупата да продължи и завърши всички съществени реформи, приети във връзка с финансовата помощ по Европейския механизъм за стабилност, и да гарантира, че се запазват целите на важните реформи, приети в рамките на програмите за финансова помощ.
- (13) Гърция поема също задължение да осъществи специфични действия в областта на фискалните и фискално-структурните политики, социалното подпомагане, финансовата стабилност, пазара на труда и продуктовете пазари, приватизацията и публичната администрация. Тези специфични действия, които са посочени в приложението към изявлението на Еврогрупата от 22 юни 2018 г., ще допринесат за премахване на потенциалните източници на икономически трудности.
- (14) За да бъдат преодолени остатъчните рискове и с цел наблюдение на изпълнението на съответните поети ангажименти, изглежда необходимо и уместно Гърция да бъде подложена на засилено наблюдение съгласно член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 472/2013.
- (15) Мнението на Гърция бе поискано официално, включително чрез официално писмо, изпратено на 4 юли 2018 г., и на Гърция бе предоставена възможност да изрази становището си по отношение на оценката на Комисията. В отговора си от 6 юли 2018 г. Гърция изрази съгласие с оценката на Комисията на икономическите предизвикателства, пред които е изправена страната, което съгласие е основанието за задействане на засиленото наблюдение.
- (16) Гърция ще продължи да получава техническа подкрепа по Програмата за подкрепа на структурните реформи (съгласно Регламент (ЕС) 2017/825 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾) за разработването и провеждането на реформи, включително за продължаването и завършването на съществени реформи в съответствие с поетите ангажименти в областта на политиката, които са подложени на засилено наблюдение.
- (17) Комисията възнамерява да работи в тясно сътрудничество с Европейския механизъм за стабилност, в контекста на системата му за ранно предупреждение, при осъществяването на засиленото наблюдение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Гърция се подлага на засилено наблюдение съгласно член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 472/2013 за период от шест месеца, който започва да тече на 21 август 2018 г.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2017/825 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за създаването на Програмата за подкрепа на структурните реформи за периода 2017—2020 г. и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 1305/2013 (ОВ L 129, 19.5.2017 г., стр. 1).

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2018 година.

За Комисията
Pierre MOSCOVICI
Член на Комисията
